דער
קענעדער איד

Canadian Israelite
The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada
Office: 823 Main St. St.-John 1454

Der Canader Yid
דאס ערשטע און איינציגע וואכענבלאט אין ווינניפעג און אין גאנץ קענעדא
אפיס 823 מיין סט. סט.-דזשאן 1454

ווינניפעג, דאנערשטאג, כ״ח טבת, תרע״ב.
Price Two Cents
Vol. III. No. 3. Winnipeg, Thursday, January 18th, 1912.

בעפעלקערונג פון ווינניפעג 227,339

די העגדערסאן דירעקטארי, וועלכע איז נעכסטען ערשינען ציינט אז אין ווינניפעג און געגענד געפינען זיך 227,339 איינוואהנער. די בעפעלקערונג ווערט צוטהיילט איז פאלגענדע ציפערען: ווינניפעג אליין 173 טויזענד; נארטוועסט און נארט פון דער שטאדט 9,300; וועסט און סאוט לימיט 15 טויזענד; איסט און סאוט לימיט 7000 און אין סט. באניפיים 23,000.

יעצט קען מען זעהען גאנץ בולט דאס פאלשהייט אין די ציפערען פון׳ם צענזוס וועלכער האט געציינט האס ווינניפעג פערמאגט קוים עטוואס מעהר פון 135 טויזענד.

אין פעדעראלען פארלאמענט.

דינסטאג איז פארגעקומען א גרויסע דעבאטע צווישען סער ווילפריד לוריער און פרעמיער בארדען וועגען א ביל וואס איז אריינגעטראגען געווארען פון די קאנסערוואטיווען צו אפאינטען א קאמיטע וואס זאל אונטערזוכען יעדען דעפארטמענט פון דער רעגיערונג, און צי איז אלעס ביז יעצט ריכטיג געפיהרט געווארען. די יעצטיגע ליבעראלע אפאזיציע האט געפאדערט אז פון איהרע מיטגליעדער זאל אפאינטעט ווערען די קאמיטע. א רעזאלוציאן איז אריינגעבראכט אז יעדער בעאמטער וואס וועט גערופען ווערען צו אן פערהער פאר דער קאמיטע זאל האבען דאס רעכט אנשטעלען א לאיער. ביידע זיינען פארלויפיג ניט אנגענומען געווארען. די דעבאטע איז געווען זעהר א היציגע. לאריער האט בעשולדיגט פרעמיער בארדען אין ביטען זיינע פרינציפען און זיינע הבטחות צום פאלק איידער ער איז ערוועהלט געווארען, ווייל מיט א יאהר צוריק, ווען די ליבעראלע רעגיערונג איז געווען אין קראפט האט בארדען געפאדערט א פערטרעטונג פון דער אונטערזוכונגס קאמיטע פון דער מינאריטי, און יעצט וויל ער ניט הערען פון דער זעלבער פאדערונג פון דער יעצטיגער מינאריטי

אימיגראציאן נאך קענעדא פאר 9 מאנאט

פון 1-טען אפריל ביז דעם 1-טען יאנואר 1912 זיינען נאך קענעדא אנגעקומען 292,516 אימיגראנטען. פון דיעזע זיינען 185,151 מענשען אנגעקומען פון אייראפא, און 107,365 מענשען פון די פעראייניגטען שטאאטען. פאריגעס יאהר איז די איינוואנדערונג געווען קלענער. פון אייראפא זיינען אנגעקומען פאריגעס יאהר 155,524 מענשען נאך קענעדא, און 97,702 מענשען פון די פעראייניגטע שטאאטען. היינטיגעס יאהר האט זיך די איינוואנדערונג פערגרעסערט אויף 16 פראצענט.

צוריק נאך נויארק צום טריעל.

טשארל ראז, וואס האט לעצטען מארטש בע׳גנב׳עט א נויארקער פירמא אויף 87 טויזענד דאלאר אין ווערטה פאפירען און באנדס, איז די לעצטע וואך מיט דער בעגלייטונג פון ליוטענאנט לעע, פון דער נויארקער פאליציי אבגעשיקט געווארען צוריק קיין נויארק צום טריעל.

טשארל ראז איז מיט 10 טעג צוריק אויסגעפונען געווארען און ארעסטירט געווארען דא אין ווינניפעג נאך א לאנגען ארומזוכען איהם. ער איז שוין פיעל מאל געזעסען אין פריזאן פאר פערשידענע גניבות און רויבעריען, צוריק מיט איניגע וואכען איז ער אויך געווען ארעסטירט אין דייטשלאנד.

אטענטאט אויפ׳ן פרעמיער יואן שיקא פון כינא.

ווי א לעצטער קייבעל מעלדעט פון כינא איז א באמבע געווארפען געווארען אויפ׳ן פרעמיער יואן שיקיי, ווען ער האט אין זיין קארעטע זיך געוואלט אריינזעצען. געטראפען האט אבער די באמבע 2 סאלדאטען און די פערד זיינען אויף שטיקלעך צוריסען געווארען. נאך היינטיגע וואך דענקט מען וועט די קייזערליכע פאמיליע אנטלויפען פון פעקין, ווייל זיי האבען יעצט אויפגעגעבען די האפנונג צו רעטען דעם טראהן פאר דער מאנדזשו דינאסטיע.

קענעדער תבואה אינ׳ם יאהר 1911.

דער צענזוס דעפארטמענט אין אטאווא האט ארויסגעגעבען א בעריכט פון דער צאהל תבואה וואס קענעדא האט היינטיגעס יאהר פראדוצירט. תבואה איז געווען 215,851,000 בושעל און בעטרעפט פון א סומע פון 138 מיליאן 567,000 דאלאר. קארגע 33 מיליאן אקער לאנד זיינען היינטיגס יאהר בעארבייט געווארען אין קענעדא און די ווערטה פון דיעזער אויסגעארבייטער ערד איז 565,712,000 דאלאר. ווייץ אליין האבען די דריי פראווינצען מאניטאבא, אלבערטא, און סעסקעטשעוואן ארויסגעגעבען היינטיגס יאהר 194 מיליאן בושעל.

וואס איז אייער מיינונג?

מר. ס. הארט גרין, מעמבער אף פארלאמענט, האט היינטיגע וואך צוגעשיקט בריעף אין דער נארד ענד און וועלכע ער פרעגט אן ביי יעדען טעלעפאן סובסקרייבער וואס זיין מיינונג איז וועגען די נייע פערגרעסערטע רייטס וואס די קאמפאני געהט איינפיהרען.

אין זיין בריעף שרייבט מר. גרין אז אזוי ווי דיעזע פראגע וועט פארקומען בעפאר די ליידזשיסלייטשור בעת די סעשאנס נעקסטען מאנאט, וויל ער, אלס פארשטעהער פון די פאראיינערס, וויסען צי איז די נארד ענד צופריעדען מיט דאס העכערען די רייטס, און דיזע ענטפערס וועט ער פארברענגען אין פארלאמענט.

עס איז פערשפארט צו זאגען דאס כמעט יעדער וואס האט א טעלעפאן אין הויז און יעדער וואס האט אין זינען געהאט אמאל צו ווערען א טעלעפאן סובסקרייבער, אדער אפילו פריוואטע מענשען ווייסען אויך וואס פאר א רויבעריי די נייע רייטס זיינען פאר יעדען ביזנעס מאן און יעדער וועט מסתמא אזא מיינונג ארויסזאגען און דיזע מיינונג אבשיקען צו מר. גרין.

די רעגיערונג אונטערברעכט די ארבייט פון נייעם קאנאל

אין אטאווא איז ביי דער רעגיערונג דורכגעגאנגען א ביל צו אבשטעלען אינגאנצען די ארבייט פון גראבען דעם נייעם ניומארקעט קאנאל וואס איז נעגראבען געווארען פון שטעדטיל ניומארקעט צו סימקאע לייק. די אורזאכע וואס די יעצטיגע רעגיערונג גיט אן, איז, נאך דעם רעפארט פון מר. פראנק קאקראן, דער ריילראוד מיניסטער, וועלכער קריטיקירט שארף די פריהערדיגע ליבעראלע רעגיערונג וואס האט אנגעפאנגען דיזע ארבייט. דיזער קאנאל וועט, וועט לויט קאקראנס מיינונג, ברענגען קיינע נוצען אלס וועג פאר שיפען.

די ארבייט פון דיזען קאנאל איז נאך אנגעפאנגען געווארען אין יאהר 1906 און קאסט שוין אריבער א האלבען מיליאן דאלאר. אין גאנצען האט די פערענדיגונג פון דיזען קאנאל בעדארפט קאסטען מעהר מיט 600 טויזענד דאל.

מאנגעל אין מילך אין מאניטאבא.

דינסטאג איז אפאינטעט געווארען אין סיטי האל א קאמיטע צו אונטערזוכען די אורזאכען ווארום עס פעהלט אי׳ס מילך פאר פראווינץ מאניטאבא, און יעדער איינער וואס אינטערעסירט זיך מיט מילך ביזנעס איז געבעטען צו אטענדען די מיטינגען וואס וועלען אין ניכען אבגעהאלטען ווערען פון דער קאמיטע און ארויסזאגען זייערע מיינונגען, פראפעסאר בלעק און נאך גרויסע פארמערס וועלען אנוועזענד זיין ביי די מיטינגען צו געבען פערשידענע עצות.

אידישע שווארץ מאה׳ניקעס.

אין דעם ווארשויער „פריינד“ לעזען מיר א אינטערעסאנט שטיקעל נייעס:

אין פאלטאווא האבען זיך די רוסישע נאציאנאליסטען און שווארצע מאות צוקריגט צווישען זיך, און ווען גנבים קריגען זיך דערוואוסט מען זיך סודות און אויך דא האט מען זיך דערוואוסט אז צווישען די אנפיהרער פון די שווארץ מאה׳ניקעס און נאציאנאליסטען געפינען זיך אויך — אידען. איינער שטיינגעלמייער איז א רעדאקטאר פון א חוליגאניש בלאט „פאלטאווסקי וועסטניק“ און דער צווייטער (א געוועזענער רעוואלוציאנער) גראסמאן, איז רעדאקטער פון א צווייטען חוליגאנסקי בלעטיל „פאלטאווסקי וויעדאמאסטי“ צו זיי נאך איין „אידעל“ מיט׳ן נאמען האלפערן.

פרויען „זיגען“.

ביי א דעבאטע וואס איז לעצטען זונטאג פארגעקומען ביי די היברו יאנג מענס קלאב וועגען פרויען שטמרעכט, האט דער צד וואס האט פערטהיידיגט פרויען שטימרעכט „געזיעגט“. מיסס בערע און מיסס וואדלינגער זיינען געווען דאפיר און מר. מר. שטיין און מר. גאן נעגען פרויען שטימרעכט. די דזשאדזשעס זיינען געווען מיסעס דר. בערקאוויטש, מר. אייזיק און מיסעס אבראמאוויטש.

א נייע טהעאטער קאמפאני.

ווי דער מענעדזשער פון קווינס טהעאטער, מר. ב. שעפס, גיט אונז איבער וועט אין ניכען קומען קיין ווינניפעג נאר א גרויסארטיגע טהעאטער קאמפאניע. צוויי סטארס זיינען שוין אפילו בעוואוסט, אבער מען וויל זיי האלטען אין געהיים ביז עס וועלען בעוואוסט ווערען די נעמען פון די אנדערע ארטיסטען. צווישען דער קאמפאני וועט אויך זיין א בעריהמטע פרימאדאנא.

מאנטעפיארי קלוב אין ווינניפעג.

א נייער אידישער קלוב האט זיך געגרינדעט וואס וועט טראגען דעם נאמען „מאנטעפיארי קלוב“.

די מעמבערס זיינען יונגע לייט וועמענס צוועק עס וועט זיין צו בילדען די אידישע מאסען.

40 מיליאן פאסאזשירען אין די היגע קארס

נאך א סטייטמענט וואס די ווינניפעג סטריט ריילוועי האט דיעזע טעג ארויסגעגעבען, האבען די ווינניפעגער סטריט קארס געפיהרט פאר דעם לעצטען יאהר 40 מיליאן פאסאזשירען ניט אריינרעכענדיג די פערשידענע ארבייטער פון דער קאמפאניע. אין יאהר 1910 זיינען מיט דער סטריט קאר געפאהרען בלויז קארגע 9 מיליאן פאסאזשירען.

איינגענומען האט די קאמפאניע איין מיליאן מיט 634 טויזענד דאלאר. פון דעם געהט אראב אין דער הינער שטאדט רעגירונג 5 פראצענט ד. ה. $81,700.98

נעקסטען זונטאג אבענד וועט פארקומען א קאנצערט און ליטעראלישער אבענד פון די „יאנג פראגרעס קלאב“ אין מענגוס האל. עס וועלען אויפגעפיהרט ווערען איין אקטערס און עס וועלען דעקלאמירט און פארגעלעזען ווערען איניגע ליטעראלישע זאכען.

ביים פעראין „אידישע יוגענד“.

זונטאג דעם 21טען יאנואר אום 7 אבענד וועט געהאלטען ווערען א מיטינג אין קווינס האל. חבר טשערניאק וועט פארלעזען „נאציאנאל פאעטישע וויעדערגעבורט פון דער רעליגיאן“ פון דר. ה. זשיטלאווסקי. מיטגליעדער ווערען אנגענומען אויף די מיטינגען ווי אויך ביים סעקרעטאר אין 581 סעלקירק עוו. ה. זעלצענקא, סעק.

די סט. דזשאהן און די קעלווין טעכניקאל שולעס וועלען ערעפענט ווערען ניט פריהער בעפאר 1טען סעפטעמבער

דאבעל רעלסען קיין וואנקאווער.

פ. א. פארעל, אנגעשטעלט ביי דער סי פי אר, האט אין מאנטרעאל ערקלעהרט אז אזוי ניך ווי נעלט וועט זיין, וועט מען זיך נעהמען בויען נאך א רעלס פון ברענדאן נאך וואנקאווער. יעצט איז מעהר ניט פאראן ווי איין רעלס ער האט אויך ערקלעהרט אז דאס בויען פון פאנאמא קאנאל האט פאר קענעדא א גרויסע בעדייטונג, און עס וועט ניט נעהמען לאנג און שיפען וועלען געהען פון וואנקאווער נאך ליווערפאל דורך דעם פאנאמא קאנאל.

אין ענגלאנד געהט אהן א בעוועגונג צווישען די דארטיגע פראמינענטע אידען אויף צו גרינדען אן אגריקולטור שולע אויף צו לערנען אידישע יונגע לייט ערד ארבייט.

א בארא׳נעסע מיט׳ן נאמען דע קופריני, איינע פון די גרעסטע אריסטאקראטקעס אין פראנקרייך איז פערמשפט געווארען צום טויט דורך גילאטינע פאר אנגרייידען איהר זוהן צו טויטען איהר מאן.

די דייטשע סאציאליסטען האבען פיי די לעצטע וואהלען נעהאט א נעוואלדיגען זיעג זיי האבען דערווייל גע־וואונען 63 סיטס, אבער ביז די שטיך וואהלען וועלען זיך ענדיגען וועט זיי צוקומען נאך עטליכע סיטס.

א אידישער יונגערמאן, אליהו שאל, אין יאנקערס, נויארק, וועט אין ניכען בעשאפען אן אויטאמאביל וואס וועט — לויט ער פערשפרעכט — זיין אן אמת׳ר תענוג פאר קבצנים, דען ער וועט קאסטען זעהר בילנג, אזוי אז אויך נאש בראט וועט זיך קענען פערגינען צו כאפען א שפאציער מיט אן אויטאמאביל.

געדענקט
וועז איהר בעשליסט זיך צו אינשורען אז
די גרייט וועסט לייף אשורענס קא.
מאכט די גרעסטע ביזנעס אין קענעדא, ווייל זיי געבען די בעסטע ליבעראלע פאליסיס און די קלענסטע אויסצאהלונגען און צאהלט צו די פאליסי האלדערס די גרעסטע פראפיטען איידער יעטוועדער קאמפאני וואס מאכט ביזנעס אין קענעדא.

אין ווידער ווייל זי צאהלט אלע קליימס אמשנעלסטען.

איידער איהר שרייבט אונטער אן אפליקיישאן פאר לייף אינשורענס אירגענד וואו, קריגט אונזערע רייטס און זעהט אונזער פאליסי.

א טעלעפאן מעסעדזש צו מיין 4018 אדער א פאסט קארד געשריבען אין ענגליש, אידיש אדער רוסיש וועט ברענגען צו אייך איינעם פון אונזערע אגענטען אין יעדער צייט וועלכער וועט אייך ערקלעהרען און געבען אלע אינפארמיישאנס וואס איהר פערלאנגט וועגען לייף אינשורענס. אדער נאך בעסער קומט אין אפיס צו:

א. ה. אראנאוויטש, סיטי אגענט.

101 באן אקארד בלאק טעלעפאן מיין 4018

מעדיקאל עקזאמענער איז דר. בערקאוויטש, 360 סעלקירק.

ל. סאלאדאף עלעקטרישן
בעראטהונג פאר פאוער און עלעקטריק. פהאנס, בעלס און אלארמס איינגעפיקסט.
פהאן סט. דזשאן 1958
רעז. פהאן סט. דזשאן 1603
אפיס 522 סעלקירק עוו. רעז. 526 סעלקירק.

איבערראשענדעס
סעמועל לאוב אנשטאט אייזיקאוויטש
דער בעוואוסטער אייזיקאוויטש רעסטאראנט וועלכער רופט זיך אונטער דעם נאמען
יוראפען קאמערשל רעסטאראנט
איז איבערגעגאנגען אונטער א נייע מענעדזשמענט וואו פרישע, געזונדע און בעכטע מאכלים ווערען סערווירט ספעציעל מאכען מיר בעקאנט רייזענדע, דאס זיי קענען קריגען צו יעדער צייט בעקוועמע, ליכטיגע צימערען פאר א גאנץ בילינגען פרייז.
מיט אכטונג סעמועל לאוב
34 Martha St. Phone Main 4750

ווער עס איז הונגעריג
געהט אוועק זאט פון
ווארשויער רעסטאראנט
55 מארטהא סטריט
פהאן מיין 8451 ד. ליווי, פראפ.

פערלאנגט א דרייווער. מוז זיין בעקאנט אין שטאדט. סטעדי ארבייט. גוטע ווידזשעס צו א ריכטיגען ארבייטסוויליגען מענשען. זיך ווענדען אין אפיס ביז 8 אוהר אב. מאניטאבא ליקער סטאר 248 לאגאן עוו.

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS & BROKERS

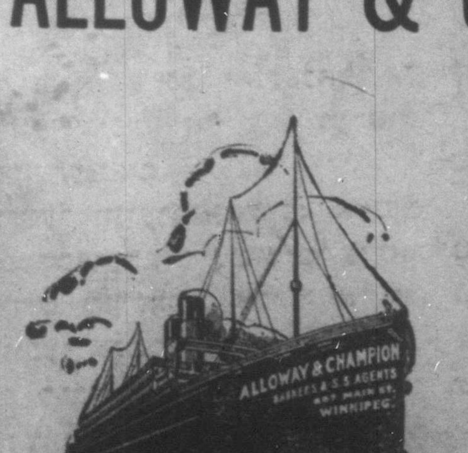

אויב איהר דענקט אהיים צו פאהרען!
עס מאכט ניט אויס מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופרידענשטעלען. מיר זענען אגענטען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעלשיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דינסט און וועלען אייך געבען אלע אויסקינפטע וועגען אייער רייזע.

מיר האלטען שטענדיג אין אונזערע קאסע אין גרויסע סומע רוססישע, עסטרייכישע און פרעמדע געלדער וועלכע מיר פערקויפען צו די מעסיגסטע פרייזען. מיר שיקען געלד שנעל און זיכער איבער דער גאנצער וועלט.

אלאוועי און טשאמפיאן
667 MAIN STREET

קיין אורזאכע
איהר האט ניט קיין אורזאכע ווארום איהר זאלט ניט נוצען מר. נ. סעגאל׳ס ברויט. דאס איז די איינציגע אידישע בעקעריי וואו אלעס ווערט געמאכט אויף דעם ריינסטען אופן פון דעם בעסטען מעהל. אין יעדער צייט קענט איהר אליין אריינקומען און זעהען ווי מר. סעגאל גיט זיך די מיה אז דאס ריינקייט ביים באקען זאל אפגעהיט ווערען און דאס מעהל וואס ער קויפט זאל זיין פון דאס בעסטע און שעהנסטע פרישע און גוט געפאקענע חלות אדער ברויט קריגט איהר צו יעדער צייט. פראבירט איינמאל און איהר וועט בלייבען א שטענדיגער קונה ביי
N. SEGAL
510 Selkirk Ave.

איך מאך בעקאנט צו אלע ווינניפעגער אידען אז איך האב ערהאלטען פערשידענע

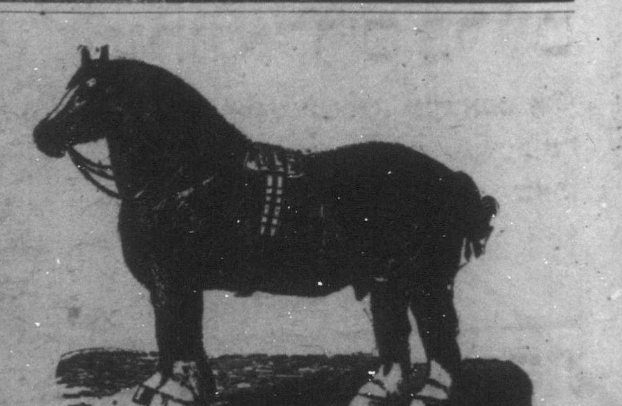

40 פערד
קליינע און גרויסע
און פערקויף פערד מיט דער בעסטער גאראנטי און סאטיספעקשאן, ביז נאך 24 שעה אויב איהר געפינט א חסרון אין דעם פערד, נעהם איך איהם צוריק. מיין סטייבעל איז אין 536 קינג סטריט, קאר. פלארא עווענ.
ישראל לעווין
וועסטערן עקסטשענדזש
רעזידענס טעלעפאן סט. דזשאהן 1848